

MAVEKA

Nyhetsbrev augusti 2021

– Markbördighet och vattenhushållning

**Ny videoserie ett resultat av projektsamarbete med
MTK-Satakunta.**

Vårt projekt samarbetar med MTK - Satakuntas projekt "Ilmastotekoja ruohonjuuritasolla" klimatåtgärder på gräsrotsnivå, direktöversatt. Tillsammans har vi lanserat "Pellolla"-videoserien vars första avsnitt finns att ses via länkarna nedan. Videon innehåller viktiga teman som i övrigt också tangeras inom båda projekten. Följ serien på Youtube, länkar till avsnitten hittas bland annat via vår Instagram-kanal.

Du hittar vår introduktionsvideo här: [\(1507\) Pellolla -videosarja: Esittelyjakso - YouTube](#)

Janne Paloviita, bonde från Honkajoki, berättar om odling på torvåkrar.

Du kan titta på videon här: [\(1507\) Pellolla -videosarja: Jakso 1. Turvepeltojen viljely - YouTube](#)

Följ med oss för att se vad som händer på åkrarna.

Skärgårdshavet, jordbruket och näringsbelastningen

Skärgårdshavet är ett cirka 100 kilometer brett havsområde mellan sydvästkusten och Åland. Den börjar i öster från Hankonniemi och sträcker sig till Gustavs i norr, där den gränsar till Bottenhavet. Skärgårdshavet består av mer än 40 000 öar av olika storlekar och typer, samt en hel del små holmar och skär. Skärgårdshavet är Östersjöns största gemensamma skärgårdsområde.

Airi Kulmala MTK:s miljö- och markanvändningsexpert skrev en artikel om Skärgårdshavet, jordbruk och näringsbelastning. I artikeln berättar Kulmala om Skärgårdshavets tillstånd och dess avrinningsområde, samt om jordbruk och näringsbelastning.

Läs Airs intressanta artikel [här](#).

Baljväxter för åkerns bästa – och i grytan

Den 24 augusti anordnade Naturresursinstitutet en forskningsdag om specialgrödor i Jockis. Evenemanget var ett projektsamarbete med Pro Agria, Hukka-, SaLaPöly-, KuminaGeeni-, FutureCrops2.0-, Diveraction-, MixedP- och BioColour-projektet.

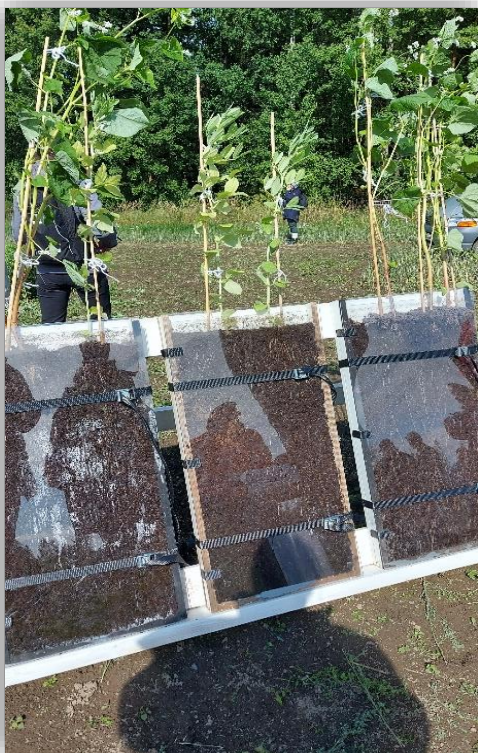
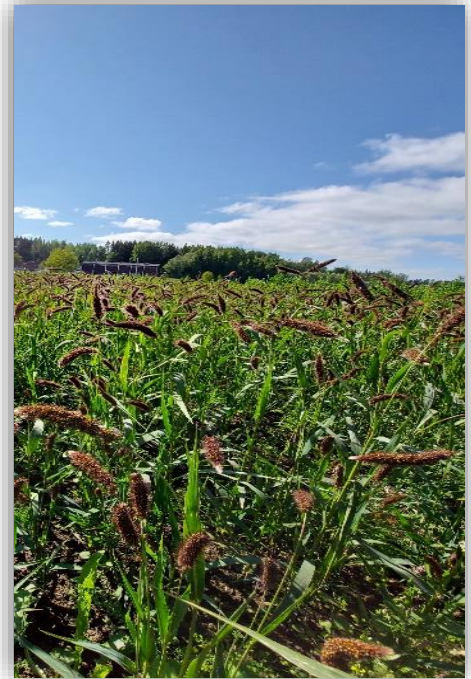
Dagen inleddes på **Hukka-projektets** försöksfält, där tillväxten på bland annat bondbönor, ärter och lupin iakttas men även tillväxtradien och resistens mot växtsjukdomar och skadedjur följs upp. I försöksrutorna har biostimulanter från Avena Berner använts för att främja växtens stresstolerans och öka växtens hållbarhet under utmanande väderförhållanden. Janne Laine från Avena Berner berättade att det finns olika biostimuleringsmedel med varierande innehåll.

Biostimulantmedlet som används i skiften är gjorda på tång och aminosyror som råmaterial. Biostimulanternas funktion är att stärka växtens cellvägg, lindra växtens stress och bidra till kampen och hållbarheten mot skadedjur och växtsjukdomar. Laine betonade dock att vatten är den bästa biostimulanten för växter. På försöksfälten fanns olika rutor av bondbönor och ärter med antingen olika bondbönor och ärtblandningar eller rena ärter och bondbönor. På försöksfälten mäts ogräsmängden, odlingsgrödans höjd, resistensen mot skadedjur och växtsjukdomar, rotsystemet och vädertåligheten. Enligt försöken är ärten säkrare, men bondbönan växer bättre, så länge dess odlingsförhållanden är optimala.

SaLaPöly-projektet lyfte under tillfället fram pollinerarnas roll i växtproduktionen. Sensommaren är en viktig tid för pollinerarna att ladda energi inför vintern. Energin från sensommarens blommande växter ger goda förutsättningar att överleva vintern. Sakari Raiskio berättade om pollinerarnas värdefulla jobb för den odlade grödans skörd. Samarbete mellan jordbrukare kunde ge goda pollinerings tjänster. Enligt Raiskio kunde odlade skiften kantas av växter som skulle blomma under hela sommaren, vilket ger pollinerarna den mat de behöver. Vid försöksfälten i Jockis växte honungsblomma, bovete, solrosor, lin och hirs.

Ville Toivonen från **KuminaGeeni**-projektet (Luke) presenterade fenotypiska och kemiska variationer på kumminets genetiska resurser. Ville berättade om försöken där han jämförde kumminens olika egenskaper och deras användningsområden och förbättrad hållbarhet. Toivonen observerar bakterie, längd, övervintring, blomning, rötter, skadedjursskydd och fukttolerans på kummin. Av 29 kumminsorter producerade 25 frön och 4 skadades, av de 25 fröproducerande görs analyser och observeras deras fysiologiska skillnader.

FutureCrops2.0-projektet presenterade sex olika baljväxter, linser, sojabönor, lupiner, bönor, ärtor och bondbönor. Kirsi Raiskio och Marjo Keskitalo redogjorde för försöksfältens resultat och berättade om växternas rotnölar och dess inverkan på jordmånen. Ett av syftena med försöken var att använda växter för att binda kväve och andra näringsämnen. Enligt studier och teori bearbetar och förbättrar rotsekret jorden. Vikten av god växtföljd och jordens mångfald framhövdes under tillställningen. Livlig aktivitet i jorden återspeglas i växternas motstånd.

Slutligen delade **Diveraction- ja BioColour-projekten** intressant information om sådd- och skördetekniken för radlegeringsodling samt om växter som producerar växtfärgämnen. Gällande sådd- och skördeteknik presenterades olika såmaskiner som lämpar sig för strimsådd. Som gröda i dessa försöksfälten odlades havre. I exempelruta hade såtts fyra rader havre som efterföljdes av en tom rad och sen två rader baljväxter, samma mönster återkom två och en halv gång i försöksrutan. Med försöket mättes bindningen av foderkväve i baljväxter till spannmål. BioColour-projektet lyfte fram växternas färegenskaper. Vilka färger som kan ätas och användas vid matfärgning, vilka beläggningar växtfärger går till och om det är möjligt att dra nytta av det breda utbudet av färger på växter inom industrin.

Det var en intressant dag och vi rekommenderar starkt Lukes forskningsdagar till alla.

BreedExpos valldag

MTK-Varsinais-Suomis BreedExpo-projekt ordnade valldag i Tarvasjoki på Pertti Uusitalos gård den 25.8. Tillfället ordnades i samarbete med flertal andra aktörer; ProAgria, Naturcom, Tilasiemen, Hankkija, Boreal, Odlarens Avena Berner och Helsingfors Universitet.

ProAgrias Jarkko Storberg gav lite information om gräsproduktion och intervjuade gårdens värd, Perttu Uusitalo. På Uusitalos gård odlas cirka 90 hektar vall och spannmål för djurfoder och utsädesproduktion. Gårdens värd tillhör Proagrias gräsgrupp och är en ivrig experimenterare. Han gillar att prova nya grässorter och utforskar och gör gärna observationer på egna skiften.

Laura Alakukku från Helsingfors universitet utförde ett spadetest på Uusitalos grässkifte. Spadetestet används för att åskådliggöra jordens struktur, rötterna av växter och rot- och jordkanaler. En spade och kniv är de viktigaste verktygen när man undersöker åkerskiftens

jordstruktur. På mineraljordar löns det att göra spadtestet efter regn, när marpackningar och smulstrukturer är lättare att urskilja. Alakukku lyfte fram blålusern som växte på fältet som ett gott exempel för markstrukturen. Blålusers rötter kan sträcka sig 60-70 cm djupt. Rotmassan gör att gräsväxter är utmärkte jordförbättringsväxter. Växtens rötter skapar små sprickor i marken, där dagmaskar och mikrober har bra levnadsförhållanden. I sitt anförande betonade Alakukku också vikten av samarbete mellan jordbrukare. Spannmålsodlingar skulle gynnas av vall i växtföljden tack vare deras markförbättrande effekter.

Avslutningsvis presenterade samarbetsparterna olika vallsorter och fröblandningar.

Gipsprojektet

Kipsitukihaku 2021 toi käsittelyyn 8500 peltihehtaaria.

Cirka 330 lantbrukare i sydvästra Finland ansökte om gipsspridning för cirka 8 500 hektar åkermark i 2021 års gipsansökan som avslutades i slutet av juli. På grund av den utmanande växtsäsongen förlängdes ansökningstiden på jordbrukarnas begäran till och med den 31 juli 2021. Förlängningen av ansökningstiden medförde ytterligare 1500 hektar gipsansökningsområde.

Gipsspridningen pågår.

På grund av sommartorkan har skördarbetet och gipsspridningen påbörjats tidigt. Jyrki Heino från Meriaura Oy berättar att gipsen sprids i den ordning odlingsarbetets scheman tillåter och fält frigörs från skörden. 4 000 kg gips sprids per hektar och för koordineringen av spridningen ansvarar Meriaura Oy:s från Åbo. Ett nätverka av Meriauras underleverantörer tar hand om landtransporterna och åkerspridningen.

Läs mer om gipsprojektet: [KIPSI-projektet aktuellt \(miljo.fi\)](https://www.miljo.fi/kipsi-projektet-aktuellt)

Maan vesitalous ja kasvukunto (MAVEKA) -hanke, MTK-Varsinainen-Suomi

Anna Kymäläinen
040 501 0700
anna.kymalainen@mtk.fi

Aino Launto-Tiuttu
040 557 0736
Aino.launto-tiuttu@mtk.fi

Du hittar oss på webben:
www.mtk.fi/maveka

Läs mera om höstens kommande evenemang i vårt nästa nyhetsbrev!

Intressanta poddar att ha med i hörlurarna:

Nya avsnitt av [Framtidsodlarna](https://slc.fi/.../framtidssodlarna) (SLC) lanseras under hösten, i väntan på fler avsnitt tipsar vi om några godingar från förra säsongen.

Christer Jägerskiöld berättar om bearbetningsmetoder, växtföljder och markhälsan - som ständigt utvecklas på den ekologiska sidan, men också är till nytta i konventionell odling. <https://slc.fi/.../framtidssodlarna-2-christer-jagerskiold>

Thomas Lindholm, spannmålsodlare i Snappertuna njuter av en lyckad täckdikning, en investering i framtiden. I avsnittet är fokus på jorden och jordbearbetningen.

<https://slc.fi/nyheter/2020/framtidssodlarna-8-lindholm>